

MUSKELSVINDFONDEN

Nye regler om merudgiftsydelse dur ikke.

12.05.09 18:09

I november 2008 vedtog Folketinget en lovændring, der havde til formål at føre praksis for merudgiftsydelsen tilbage til situationen før sommeren 2007, hvor Ankestyrelsen traf en politisk beslutning om at indskrænke personkredsen, der er berettiget til merudgiftsydelse. Denne beslutning førte til, at kommunerne indskrænkede endnu mere, og ofte efter en ulovlig procedure fratog kommunerne mange mennesker deres merudgiftsydelse, selv om de helt indiskutabelt fortsat havde merudgifter som følge af deres handicap.

Folketinget valgte imidlertid en noget besynderlig måde at lovgive på. Man gav velfærdsminister Karen Jespersen en bemyndigelse til at udsende en bekendtgørelse om personkredsens afgrænsning, og i bekendtgørelsen ændrede ministeren så et enkelt udtryk. Det skulle ikke mere være en betingelse for at tilhøre personkredsen, at der er behov for "betydelige hjælpeforanstaltninger". I stedet skulle betingelsen være, at der er behov for "ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger". Man må nok overlade til sprogforskere at forklare, hvad forskellen egentlig er, men den politiske konstruktion gik i hvert fald ud på, at når ingen kan begribe, hvad Folketinget og Velfærdsministeriet har ment, så undersøger de "lovens forarbejder" i håb om, at det er beskrevet her, hvad meningen er.

Og lovens forarbejder er især ministerens skriftlige begrundelse for lovforslaget og i øvrigt de svar, som ministeren har givet til Folketingets Socialudvalg under sagens behandling. Men det er nu lidt raffineret at forsøge at ændre Verden uden at skrive i loven, hvad det er man vil, og i stedet håbe på at kommunerne får øje på nogle fine antydninger, der er gemt så langt væk som muligt. Det fører naturligvis ingen vegne hen, heller ikke selv om Velfærdsministeriet har ændret sin Vejledning om merudgiftsydelsen i overensstemmelse med lovens forarbejder.

Bedre er det ikke blevet af, at Ankestyrelsen har truffet det politiske valg - trods lovændringen - at fastholde den principafgørelse fra sommeren 2007, der startede hele miseren. Tidligere velfærdsminister Karen Jespersen har gjort ondt værre ved at præcisere, at en principafgørelse fra Ankestyrelsen er "en bindende retsforordning". Hvilket betyder, at kommunerne skal følge den. Og hvilket i øvrigt er den mest klare melding, som ministeren overhovedet er kommet med i hele forløbet.

Jamen, så skal det da gå galt! Og det er gået galt!

Man spørger naturligvis sig selv, hvorfor Velfærdsministeriet og Folketinget ikke udtrykker sig klart og forståeligt. Svaret er, at de har en ide om, at hvis de bare udtrykker sig så uklart som muligt, så kan kommunerne ikke kræve kompensation fra staten, fordi de er blevet pålagt en ekstra udgift. Heri har de formentlig ret, men det er da mildt sagt naivt at tro, at kommunerne vil ændre noget som helst, når lovgiverne forsøger at camouflere mest muligt, hvad der er den politiske hensigt, og når kommunerne netop ikke har modtaget nogen kompensation.

Og sådan er det da også gået. Mange mennesker der mistede deres merudgiftsydelse har henvendt sig til kommunerne og har bedt om at få merudgiftsydelsen igen med henvisning til de nye regler. Det hyppigste svar i kommunerne er, at der ikke er kommet nye regler, så det har i mange tilfælde

været en kamp i sig selv at få kommunerne til at genoptage sagen. I de tilfælde, hvor det alligevel er sket, giver kommunerne fortsat afslag på merudgiftsydelse, stik imod Velfærdsministeriets og Folketingets (diskrete) intentioner. Ikke én sag har jeg set, hvor borgere har fået deres merudgiftsydelse tilbage.

Andre har samme erfaring, hvilket har ført til, at sagen har været rejst i Folketinget af folketingsmedlem René Skau Björnsson.

Han stillede dette spørgsmål til velfærdsminister Karen Jespersen:

"Hvad er ministerens holdning til, at regeringens og Folketingets intentioner med vedtagelsen af L 15 om merudgiftsydelsens personkreds tilsyneladende ikke bliver fulgt i kommunerne, og at den oftest anvendte begrundelse er, at Ankestyrelsen har opretholdt principafgørelse C-27-07, samtidig med at ministeren i lovens forarbejde har tilkendegivet, at en principafgørelse er en bindende retsforordning?"

Og han begrundede spørgsmålet således:

"Ud fra henvendelser til spørgeren fra enkeltpersoner og ud fra spørgerens kontakter til handicaporganisationer er det generelle indtryk, at Folketingets vedtagelse af lovforslag L 15 tilsyneladende ikke har gjort nogen som helst forskel.

De handicaporganisationer, som spørgeren har haft kontakt til, har ikke kunnet identificere én eneste sag, hvor udfaldet er ændret, selv om formålet med L 15 faktisk var at føre retstilstanden tilbage til tiden forud for Ankestyrelsens principafgørelse C-27-07.

Eneste resultat af L 15 synes at være, at et stort antal ankesager nu er på vej - til belastning for borgerne, handicaporganisationerne og ankesystemet.

Kommunernes oftest anvendte begrundelse for ikke at ændre retstilstanden tilbage til tiden forud for principafgørelse nr. C-27-07 er, at Ankestyrelsen ikke har trukket afgørelsen tilbage, og at ministeren som en del af forarbejderne til L 15 har tilkendegivet, at en principafgørelse er en bindende retsforordning, således at kommunerne kan bruge en tilkendegivelse fra ministeren til at undgå at følge regeringens og Folketingets intentioner."

Og så svarede daværende velfærdsminister Karen Jespersen:

"Jeg er opmærksom på problemstillingen via såvel henvendelser fra borgere som fra handicaporganisationerne, og det er efter min opfattelse dybt beklageligt, at intentionerne bag de ændrede regler om merudgiftsydelsens personkreds tilsyneladende ikke følges i nogle kommuner.

Det er også baggrunden for, at Velfærdsministeriet opfordrer til, at klageadgangen i det administrative klagesystem udnyttes, når der kommer henvendelser fra borgere, der efter regelændringen har fået afslag fra kommunen ud fra en fortolkning af principafgørelse C-27-07.

Det er korrekt, at principafgørelse C-27-07 ikke er kaldt tilbage af Ankestyrelsen. Imidlertid må man ved brugen af principafgørelsen som rettesnor i afgørelser, der træffes efter de ændrede regler om merudgiftsydelsens personkreds, holde sig for øje, at regelændringen med tilhørende forarbejder ligger senere i tid end principafgørelsen. I denne sammenhæng skal det påpeges, at formålet med regelændringen ifølge lovforsarbejderne netop er at bringe kommunal praksis vedrørende mer-udgiftsydelsens personkreds tilbage til det, der var gældende før sommeren 2007.

I forhold til spørgsmålet om en eventuel tilbagekaldelse af principafgørelse C-27-07 har Ankestyrelsen under det lovforberedende arbejde med lovforslaget om merudgiftsydelsens

personkreds oplyst følgende:

"På baggrund af de nye regler vil Ankestyrelsen være særligt opmærksom på at tage nye sager til afklaring af personkredsen og funktionsevnedssættelsen med henblik på præcisering af betingelserne for at være omfattet af merudgiftsreglerne. I forbindelse med fastlæggelse af ny praksis og udsendelse af nye principafgørelser om merudgifter vil Ankestyrelsen som altid overveje sammenhængen mellem ny og gammel praksis, herunder vurdere behovet for kassation af principafgørelser, der ikke er i overensstemmelse med den nye lovgivning."

Det kan i øvrigt oplyses, at Ankestyrelsen har tilkendegivet over for Velfærdsministeriet, at styrelsen vil gøre opmærksom på konsekvenserne af de ændrede regler i Ankestyrelsens principafgørelsesdatabase, så snart styrelsen har behandlet en sag, der kan belyse den nye praksis."

Der er måske nok et par små åbninger i svaret fra velfærdsminister Karen Jespersen, blandt andet at "regelændringen med tilhørende forarbejder ligger senere i tid end principafgørelsen"; men den slags er altså for nørdet med en yderst forfinet tilgang til læsning af regler. Man kan bestemt ikke forvente, at kommuner begriber den slags (prøv at forklar det til sagsbehandleren, der har fået besked på, at hun skal spare!) – og Ankestyrelsen gør det i øvrigt heller ikke, for så havde de jo nok trukket den famøse principafgørelse tilbage.

Men skandalen er, at "Velfærdsministeriet opfordrer til, at klageadgangen i det administrative klagesystem udnyttes, når der kommer henvendelser fra borgere, der efter regelændringen har fået af-slag fra kommunen ud fra en fortolkning af principafgørelse C-27-07."

Det er simpelt hen arrogant, utilstedeligt, urimeligt, uacceptabelt og groft, at Folketinget kan vedtage en lov, der har til formål at give borgere bestemte rettigheder, men for at borgerne – måske – kan få de rettigheder, som Folketinget har ønsket at give dem, så skal de selvsamme borgere igennem en ankesag, der kan være belastende, og som har sin endestation hos den Ankestyrelse, der har ført til hele miseren. Til Ankestyrelsens forsvar taler dog én – kun én – ting, og det er, at selv Ankestyrelsen forsøgte at få Velfærdsministeriet og Folketinget til at udtrykke mere klart, hvordan de mener, at reglerne skal være. Det ville et flertal i Folketinget ikke.

Med til merudgiftsydelsens målgruppe hører mange mennesker, der ikke selv kan/tør/vil gennemføre en ankesag, og som ikke er så privilegerede, at de kan få hjælp fra en organisation. De får bare ikke den ydelse, som politikerne har ønsket, at de skulle have. Disse mennesker er de allersvageste i målgruppen.

Andre kan få hjælp fra organisationer – fra Muskelsvindfonden, fra Dansk Handicap Forbund, fra Scleroseforeningen osv. – men vi er altså humanitære organisationer, der får vores økonomiske midler fra mennesker, der ønsker at støtte vort arbejde, og som ikke ligefrem har haft intentioner om, at vi skal brænde deres velgørehed af på ufrivillig deltagelse i et mildt sagt uværdigt spil, der er iscenesat af Ankestyrelsen og Velfærdsministeriet. Vi har faktisk andet at bruge vores penge og ressourcer til end at få myndighederne til at overholde regler og love.

Det ville sådan set være mere nærliggende, hvis det var Velfærdsministeriet og Folketinget, der holdt øje med, om deres egen lovgivning blev overholdt. De får penge for den slags. Det gør handicaporganisationerne ikke.

Ikke desto mindre er dette faktisk situationen, og vi sætter nu vores lid til, at skaden kan genoprettes i forbindelse med den mere generelle justering af reglerne om merudgiftsydelse, der skal ske i løbet af – forhåbentlig – den nærmeste fremtid.

Jørgen Lenger

[Tilbage til nyhedslisten](#)